THE
UNIVERSITY
OF
WARWICK
LIBRARY

Sermo egregius de indulgentia Sancte Marie de Angelis apud Assisiuz. Compillatus per fratrem Franciscum de Venetijs. Alias. El Suriano prouintie Sancti Francisci.

¶ Prefatio in concionem de Indulgentia. V.P.Fratris Cornelii Varugolæ Veronenſis ordinis minorum regularis obſeruantiæ celeberrimi prædicatoris.

Vamq̃ a ſeculi primordiis: ineuntæq; huius importunæ inſtabilitatis ætate: quibus ſub huiuſcemodi varietatis fortuna decurrũt Dii peroptime ſubuenerint: nihilominus excellentiorem huius protectionis indaginem per mirabilia inſolita aliquando ii mortalibus manifeſtarunt: quæ nunq̃ inter hebreorum/Caldeorum/græcorum/gentilium / Arabum / Egyptiorum/ac deniq; nullius dogmatis gentem patefacta inueni donec altius ſpeculando/ magno ſacramento id a ſeculis factum iri: modo quoq; mirabiliter eſſe perfectum animaduerti. In illis videlicet duobus totius creationis pollis: altero diuino humanitatem/ alteroq; humano diuinitatem ſacris eruditionibus amplectentibus: vt omnino conformes/verum iam pateat/quod diuinus cecinit concionator/ hominem ad Dei ymaginem fabrefactum: immo alterum alteri ymaginem ſe ſe oſtendere: quod luce clarius in ſtygmatum ſacramento dignoſcitur/Propter qđ nõ ab re factũ eſt: vt qui cõformis Deo erat in cęlis: in terris quoq; ipſi Deum conformari cerneremus. Nam quaſi alter Deus hic factus in terris: dimittendi delicta quæcunq;/ſacra diuæ Mariæ portiunculę indulgentia retinet authoritatem. De quo profundiſſimo profecto miſterio/vinctus hic doctiſſimus multorum pręcibus/præſentem concionem compillare: ac ſub plana eruditione ad predicantium/necnon audientium vtilitatem impreſſioni tradere deliberauit.

Sermo de indulgentiæ ſanctæ Mariæ portiunculæ celeberrimus: compillatus per. V.P.F.Franciſcum Sorianum de Venetiis Sacræ Theologiæ profeſſorem/ordinis eiuſdem.

THE UNIVERSITY OF WARWICK LIBRARY

De indulgentia portiuncule.

INdulgentiam eius fusis lachrymis postulemus Judit. 8.c. Nec verba originalr describunt vel. Sanctificaui domū hāc: quā edificasti vt ponerē nomē meū ibi cuncti dieb⁹. 3. reg. 4.c. Quā uis diuina bonitas dilectissimi in xpo Jesu: multiplr appareat erga nos r totū genus humanū tā in ipsius creatiōe: qz redēptiōe r otinua gubernatōe nihilomin⁹ fm theologoz sniam. circa duo principaliter apparet: atqz relucet dina benignitas ac clemētia demōstrat diuina. ¶ Prio. Circa remissionē culpe. Nā ad solā cordis cōtritionē oēm sil offensam remittit: irā atqz vindictā iustitie deponit r grām largit. Unde Ezechielis. 18. Quacūqz hora īgemuerit pcōr oium iniqtatū eius qs operatus ē: nō recorda bor vita viuet. s. gre. r nō morieť. Et Hieronym⁹ sup Malachiā r ponit de pe. di. 1. ca. qr: dicit. Diuinitatis nā clemēs. est. r pia magis ad indulgētiā qz ad vindictā pna: q nō vult mortē pcōris: sed vt cōuertat r viuat. Siqs post lapsuz pcōz ad verā pniaz se conuerterit: cito a uero misericordie iudice veniā i petrabit. Exēplū patet i latrōe r i Maria magdalena: cui dcm fuit. Mulier remittunt tibi pcā tua. ¶ Scdo oñdit dei pietas erga pcōres dū nō solū remittit offensaz. sz ēt totā penā p pcis debitā donat fm oēm scolā theologoz i. 4. di. 20 pp q. r alia bñficia inumerabilia ad tātā mltitudinē creuerūt dei dona vt ad illoz narrationē pfectaz deficiat. ois scriptura. r ois būanus intellectus. Quare leua paulisp intellectū tuū r cogita deū creasse nouē choros angeloz: r aliq eoz e celo electi fūt nō pp mlta pcā sz p solū cōsensuz. cōtra. dei volūtatē vt dicit scūs Bonauētura i. 2. di. 6. ar. p. q. p². Et nō expectauit tpa sz imomēto puniuit: ruē do de celo in pfundū. Nec nulla creatura inueniť. q posset eos liberare: siue i celo: siue in terra. Nec oīones: nec elimosine: nec ieiunia. nec pegrinatōes possent iclinare diuinā maiestatē ad indulgēdā: vel mitigādā eoz penā. O aia xpiana. O ppter me⁹. nō sic facit deus cōtra te. Nā nō solū facto vno pcō. 2. 3. cētū te damnat: sz inumerabilia parcit. Et expectat pcō rē: nō p die: mēsez: annū sz vsqz ad mortē. O mīa dei ifinita. O magna pietas circa nos saluatoris nri. q nō solū tollerat r expectat: sz ēt paratus ē oēm penā eternā quā meret i iferno dimittere r relaxare imo liberare nos cupit ab oi culpa r pena: nō tm eterna sz ēt tpali: vel purgatoria. Qui spaciēs gni būano: locū elegit in hoc mūdo in q ponret sue ifinite bonitatis ppetuū memoriale. Quē locū si qris: nō longe distat a nobis. Ostē de r exclama. Hic ē ille locus i quo dina clemētia exuberat. In quo refulget dina bonitas. In quo inimici dei fiūt amici. In quo exules a paradiso reuocant ad patriā. In quo Christus fili⁹ dei singularia signa pcipui amoris voluit nobis oib⁹ oñdere. In quo imū tius mundat. Uulneratus sanat. Et mortu⁹ spūalr suscitat. Ideo cōueniēter dcm est. in the. n. Sāctificaui locum istū quē edificasti: vt ponerē nomē meū ibi cūctis diebus. i. indulgētiā plenariā. Quia nō ē hic aliud nisi domus dei r porta celi de qua hoc mane pdicare intēdēs: vt sermo nr habeat solidū fundamētum r ordinatum processum. Tria videbimus mysteria ad honorem beatissime trinitatis.

¶ Primum istius indulgentie nobilitatem.

¶ Secundum istius indulgentie veritatem.

¶ Tertium istius indulgentie vtilitatem.

¶ Circa primū nota qz ista indulgentia ē nobilissima r ratio ē. Quia quāto vna ecclesia ē dignior r sanctior tāto ceteris paribus indulgētia ibi posita magis extimat. Hac de cā libentius visitant loca terre Sācte r sanctum sepulchrum Christi limina apostoloz Petri r Pauli. Sanctus Antonius de Uienna. Sanctus Jacobus de Galitia. Sanctus Angelus de monte gargano imo dignitate predictoz locoz multe persone deuote visitant illa. etiam si ibidē nulla esset indulgentia. Hec igit Sacratissima indulgētia: ad quam cum tanto labore uenistis. Ubi posita est: dico qz in hac presenti ecclesia.

Et q̄ sit dignissima ostēditur: quia nullus alius locus est in toto mundo: qui sit tāte sanctitatis ⁊ excellentie: vti est locus sancte Marie de angelis: loco sancti sepulchri excepto. Et q̄ sit verum quadrupliciter ostenditur ⁊ probatur.

¶ Primo: quia a Christo sepissime visitatus.

¶ Secundo: quia beate virgini est desponsatus.

¶ Tertio: quia a sanctis angelis veneratus.

¶ Quarto: quia a sanctis fratribus est habitatus.

¶ Circa primum dico q̄ in tota christianitate nō inuenitur locus tam sepissime visitatus a Christo ⁊ beata virgine vti est locus iste sanctissimus. Primo oranti sancto Francisco apparuit ei Christus Jesus veluti cruci affixus: dicit ei. Francisce si vis venire post me. ab. tem. ⁊ tole crucē tuam ⁊ se. me. Itē quādo dixit beato Francisco. Francisce oia que mūdialiter dilexisti ⁊ habere desiderasti: oportet te cōtemnere. Si meam vis cognoscere voluntatē. Item in silua oranti beato Francisco apparuit ei Jesus cū beata virgine ⁊ sanctis Joāne baptista: ⁊ euāgelista cum multitudine angelu̅: Cū quib⁹ locutus est vsq̄ ad auroram. Item oranti post tribunam predicte ecclesie ⁊ ploranti christianorum peccata: vt deus misereret̄ peccatoribus apparuit Christus dixitq̄ eidē: O Francisce si vis vt parcam pcōribos: fac vt frēs tui permaneant in sua vocatione. Item quādo prouocatus malo exēplo aliquo̅ fratrum: volens oronē destruere: apparuit ei Iesus dicens se pricipalē esse Auctorē ⁊ nō ipsum. S. istius ordinis. Et ideo nō deberet cōtristari. Itē quādo apparuit ⁊ dixit beato. S. q̄ fr̄ Rupbinus erat vnus de tribus sanctioribus: aiabus totius mūdi: ⁊ q̄ iā eum canonizauerat in celo. Item cuz esset Franciscus cum. S. Clara: eleuati in oronē: descēdit sup eos spiritus sanctus. Et in modum globi igniti circūplexus est totum locū: adeo q̄ assistinati ciues accurrerūt existimantes totum locū cōburi: ⁊ inuenerunt ambos orantes. Itē q̄n dedicauit locū istum matri sancte dignissime. Et multis alys vicibus: q̄ longum esset enarrare per ūngula. Sicut q̄n cōcessit p̄dictā indulgentiā: q̄n etiā determinaui diem indulgentie.

¶ Secundo: beate virgini desponsatus. Nā oranti semel beato. S. apparuit ei Christus: cum beata v̄gini sua dignissima mr̄e. cui dixit beatus. S. Dñe vnde venis. respondit de vltra mare ad despōsandū locū istū mr̄i mee: ⁊ his dictis disparuerūt. Tūc beatus. S. dixit: non recedam de hoc loco in eternum. Quia hec est domus dei ⁊ porta celi. Locus peculiaris aduocate omnium peccato̅. Et tunc iuit ad ruum tortum p̄ socys presentans eos coram virgine gloriosa.

¶ Tertio est locus sanctissimus quia ab angelis veneratus. Locus iste prius vocabat̄ de portiuncula: ab illa cōtrata sic nominata: sed visione cuiusdam boni bois agricole vocata est sancta Maria de angelis. De nocte. n. sepius audiebat angelos cantare: prout ⁊ modo cōtinue sancti angeli predictā ecclesiā frequentant gr̄am impetrando p̄ ingredientibus ipsam: quia est sancta sancto̅: super quem locum oculi diuini ⁊ beate virginis semper prospiciunt.

¶ Quarto ⁊ vltimo a sanctis fratrib⁹ inhabitatus. Primus quoq̄ fuit beatus. S. O Frācisce vbi incepisti ⁊ perfecisti ⁊ acq̄sisti spiritum euangelice perfectionis? In isto gloriosissimo loco vt dicit. S. Bouauētura in. 3. c. le. ma. de institutione religionis. In ecclesia igitur virginis matris dei: morā faciente seruo ipsius Francisco: ⁊ apud eam que cōcepit verbū plenū gr̄e ⁊ veritatis cōtinuis insistente gemitibus: vt fieri dignaretur aduocata ipsius meritis matris misericordie: cōcepit ac peperit spiritū euangelice perfectionis. In isto loco fecit Frāciscus humile principiū virtuosu̅ p̄fectū ⁊ felicē eritū. Hic est ille locus quē p̄ceteris mundi locis amauit pr̄ sanctissimus. Cuius ordinatione euulso corde a corpore post mortē ipsius hic sepultū fuit. Ad innuendum vt quē viuus amauerat amat ⁊ mortuus.

¶ Hic est locus vbi habitauit beatus fr̄ Bernardus de qnta valle nobilis de assisio: vbi meruit interpretationē totius sacre scripture ⁊ gr̄am spūs. s. qui fuit tāte cōtēplationis

ꝛ raptus ꝙ p.30. dies solus p cacumina montiuꝫ ꝙuolabat celestia cõtẽplãdo ꝛ pasceba tur vt byrundo per.iꝭ.annos semper mente ꝛ facie in celum ibat erectus.

¶ Hic stetit scõs socius bti. Ff. frr silueſter de Assisio: canonicꝰ sancti rufini: q habuit tãtaꝫ familiaritatẽꝫ cũ deo: ꝙ vt alter moisses loquebaꝫ cum eo sicut amicus amico.

¶ Hic bitauit zꝰ. socꝰ bti. Ff. frr petrus catanꝫ ỏ Assisio. Cui pr. l. renũciauit gñalatꝰ offiñ. Qui fuit tãte obediẽtie. ꝙ ẽt mortuꝰ in pdcõ. S. loco tumulatꝰ ad pceptũ bti. Ff. cessauit facere miracula. Quia ppłoꝛũ frequẽtia ꝓturbabat fratres orantes.

¶ Hic est locus vbi habitauit btũs frr Egidiꝰ de Assisio: q lz esset laycus: fuit trñ diuinitus edoctꝰ: qui fuit raptꝰ vsqꝫ ad tertiũ celũ ꝛ habuit spũꝫ ꝓphetie: ꝛ taꝫ pfecto amoꝛe erat deo cõiunctus ꝛ vnitus ꝙ cũ audiebat noiare padisũ: vel deũ statim rapiebatur.

¶ Hic habitauit frater leo de Assisio: colũbine simplicitatis ꝛ sociꝰ pris. l. fidelissimꝰ ꝛ comes: q habuit spũꝫ ꝓphie ꝛ meruit videre cedulã ỏ celo scꝝ btm. Ff. descendere: aureis litteris scriptã. Hic est gra dei: qbus plectis: iterũ in celũ est reuersa.

¶ Hic ẽ locus vbi habitauit btũs frr Ruphinꝰ: nobilis de Assisio q fuit tãte sanctitatis ꝙ btũs. Ff. vocabat eũ sanctũ Ruphinũ: qꝛ xps reuellauerat ei ꝙ erat vna de tribꝰ melioribus aiabus totius mundi ꝛ ꝙ eũ iam canonizauerat in celo.

¶ Hic habitauit btũs frater iuniperus q fuit tãte sanctitatis ꝛ perfectionis ꝙ terebanꝫ ỏ eo demones. Nec ꝓpe eũ ad.iꝭ.miliaria stare poterãt. Et btũs. Ff. qñ nõ poterat expellere aliquẽ demonez: cõminabaꝫ ei dicens nisi statim recesseris mittã ꝓ fratre iunipero contra te: quo audito nomen eius statim exibat.

¶ Hic est locus vbi sanctissima clara. prima plantula beati Frãcisci fuit xpo desponsata ꝛ coraꝫ altari oñe consa: de capillis suis fecit sacrificiuꝫ dño deo ꝛ filio eius Iesu xpo.

¶ Hic est denqꝫ ille locꝰ vbi habitauit btũs frater Coradus de offida q dũ existeret adhuc in seculo: vt dicit legẽda triũ socioꝝ añ data idulgẽtiã a xpo vidit visionẽ. Videbatur sibi ꝙ oẽs hoies ꝛ mulieres totiꝰ mũdi essent cõgregati ꝛ starent p planitiẽ in girũ istius scẽ ecclie: cecitate ꝓcusso facie ꝛ manibus i celũ directis: lachrimabiliꝛ clamantes misericordiã postulãtes ꝛ lumẽ. Et ecce ingens ỏ celo splẽdoꝛ ꝓ oẽs se difundens. Qui lumen vnicuiqꝫ tribuit ꝛ salutẽ desideratã cõcessit. Qỏ vtiqꝫ in idulgẽtia a beato. Ff. impetrata cõpletũ est. Et multi ꝛ quasi infiniti alij sancti fratres q habitarũt ꝛ sũt tumulati: quos cã ꝑplitatis obmitto. Ecce qũo rõne sanctitatis huius sanctissimi loci indulgentia ista est sanctissima ꝛ nobilissima.

Secundũ ꝓncipale videndũ est de huiꝰ sanctissime indulgẽtie veritate vbi qritur vtrũ ista idulgẽtia sit vꝫa an nõ? Qꝛ oꝝ nullũ esse priuilegiũ. Ad qỏ rñdeo ꝙ est verissima ꝛ ꝓbo per quinqꝫ notabilissima priuilegia ꝛ precipua.

¶ Primum dicitur Auctoꝛitas concedentis

¶ Secundum dicitur Sanctitas impetrantis

¶ Tertium dicitur Firmitas approbantis:

¶ Quartum dicitur Concoꝛdia testificantis

¶ Quintum dicitur Miraculoꝛum illustrantis

¶ Circa ꝑmũ no. ꝙ publicas idulgentias de iure ꝓnt cõcedere. tria gña ꝓsonarũ vt in. c. cũ exeo de pe. ꝛ re. Epi vꝫ ꝛ alij põtifices legati ꝛ sũmus põtifex: sed sicut iste dignitates mutuo se excedũt: qꝛ dignioꝛ ẽ. pp. legatis. Elegati episcopis. Jta ꝛ idulgẽtia ab eis cõcessa. Uñ idulgẽtia cõcessa a. pp. excellẽtioꝛ est ea: q a legatis ꝛ a ceteris põtificibus cõcedit: ceteris paribus. Et hoc qꝛ. pp. hꝫ amplissimã ptãtẽ cõcedẽdi q̃stas vult idulgẽtias. Ceteri ãt inferioꝛes hñt potẽtiã limitatã vt in pdicto. c. Cũ ex eo: ꝛ. c. nño eodẽ tit. Quãto ergo est dignioꝛ ꝓsona q̃ cõcedit vnã indulgẽtiã tãto ipa est verioꝛ ꝛ excellẽtioꝛ Facto hoc fundamẽto. Quero mõ q̃ cõcessit istã indulgẽtiã? Certe nõ aliq̃ vilis ꝓsona ſz oium creaturarum dignissima. l. deꝰ ꝛ hõ xps iesus imo vt verioꝛ loq̃r. O aie deuote istaꝫ idulgẽtiã aliquã cũ tãto labore venistis ocessit btissima trinitas pr. vꝫ filiꝰ ꝛ spũs scũs qꝛ vt dicit Augꝰ in. Ff. ỏ trin. Opa btissime trinitatis ab extra sunt indiuisa. Ex pte

ergo cõcedentis ista indulgentia est verissima: ꝛ priuilegium singulare: tanto quãto deus est excellentior papa.

Ecũdum priuilegiũ dr̃ sanctitas impetrãtis. Jsta sanctissima idulgẽtia nõ fuit impetrata ab aliquo magno p̃ncipe p potẽtiã aut fauorẽ humanũ. Uel per oblationez pecuniarũ: vel hoc intuitu vt cõgregent̃ pecunie scõ Frãciſco pauperculo ꝛ sanctissimo. Si enim ista indulgentia nõ est vera: nec frãciſcus est scũs. Sed est verissima qz nõ est verisi'le q ecclesia ipsuz canonizasset: si nõ cognouisset Frãciſcũ dixisse veritatẽ. Qz oẽs qui loquuntur mẽdatiũ perdunt̃ a deo. Neqz deus tot mirabilia p ipsuz opatus fuisset si non esset verax. Nũc aũt qz tot mirabilia ꝛ miracula fecit ꝛ tot virtutib⁹ fulsit. Nullo mõ dubitandũ est: q si ipse nõ fuisset certus approbata ꝛ cõfirmata in celo: oino nõ dixisset: ꝛ si dixisset: reuocasset ante mortẽ eius q non fecit. Sed qz erat eximi⁹ sanctitate: ideo crẽdendũ est ei. Quia si. p̃p. solus testis sufficit. c. ambis. Et de cõsuetudine curie stabil'r dicto cardinalis de bis q̃ dicta: vel facta sunt coraz eo: vt nota. Hosti. in. c. 2. de cõstitutionib⁹: quãto magis Frãciſco viro tã eximie sanctitatis. Que sanctitas eius in tribus maxime apparet. videlicet.

¶ Primũ dicitur Sanctorum stigmatum impressio
¶ Secundum animarum zelus ꝛ Compassio
¶ Tertium Ecclesie romane subiectio

¶ Circa primũ dico q deus exaltauit beatũ. F. i vita pp ipsius sanctitatẽ a deo q totus munus cupiebat ipsuz alloqui: tangere: videre ꝛ cernere tanq̃z angelũ dei. Et oẽs currebant post ipsuz ꝛ in tanta veneratione hitus est q vt dicit. S. bona. in. 12. c. le. ma. Dis etas: oisqz sexus ꝓperabat virũ nouũ mundo celitus datũ ꝛ cernere ꝛ videre. Et super oẽs sctõs excelsificauit illũ impressione sanctoꝝ stigmatũ qõ nulli uũq̃ sctõrũ cõcessum fuit añ eũ: vt tenet. s. s. ecclesia dei. Et. s. bona. confirmat in. l. ma. c. primo de myraculis post mortẽ dicens. Nouus hõ Frãciſcus: nouo ꝛ stupẽdo in myraculo claruit cũ singulari priuilegio retroactis seculis nõ cõcesso insignitus apparuit: sacris: vz stigmatibus decorat⁹: ꝛ cõfigurat⁹ in corpore mortis huius corpori crucifixi: de quo q̃cq̃d humana lingua dicat̃: minus erit a laude cõdigna. Magna dignitas est militis cũ a rege sumit̃ in societate mẽse. Maior aũt vt sit eius cõsiliari⁹. Maximus ãt vt in eodẽ lecto cũ rege dormiat: suisqz insignys ꝛ vestimẽtis vtatur. Apli valde dignificati sunt: ex eo q electi fuerũt in societate xp̃i. Magis autẽ Petrus: Jacobus ꝛ Joãnes qui ad secretiora sumpti sunt. Multo magis Joãnes: q supra pectus eius recubuit ꝛ ei tũc reuelata sũt se. celestia. Sz tu O frãciſce. O patriarcha scissime: ex hac stigmatũ impssione dignificatus: sublimatus: ꝛ exaltatus es: nimis: vnice: ꝛ singulariter. Sicut. n. cõcipi sine humano semine soli xp̃o cõcessuz est. Et sicut soli⁹ est v̄ginis priuilegiũ q post partum virgo inuiolata pmãserit. Jta ꝛ hoc tibi soli cõcessũ est: vt feras effigiez xp̃i solus bñs eius stigmata solus teneas sigillũ xp̃i. ꝛ eius factus es miles: Uexillifer. Et legat⁹ prio fecit euz dñs militez vt cõtra carnẽ: mundũ ꝛ demonia fortiter p̃liaret̃ fuit ꝛ ex hoc effectus vexillifer sumi ducis: quo mediãte hostes: oẽs fugaret ꝛ adipsum sequẽtẽ sui filij aiarentur adip̃m sequẽtẽ in accerbitate vite. Nã sicut apli virtute magna reddebãt testimoniũ reꝛrectiõis iesu xp̃i dñi nr̃i. Sic Frãciſ. ferrẽdo isignia Jesu xp̃i in corpe suo. Deniqz fuit effect⁹ legatus xp̃i a latere. Iõ dedit illi sigillũ suũ: vt oẽs ei crederẽt ꝛ fidẽ adhiberẽt: hinc. s. bona. i. 13. c. le. ma, testat̃ dicens. Eis nũc sereniſſime miles xp̃i ipsius fer arma iuictissimi ducis: qb⁹ munit⁹ isignitus oẽs aduersarios superbis. Fer vexillũ regis altissimi: ad c⁹ itultũ oẽs pugnatores dini exercit⁹ animent̃. Fer nihilomin⁹ sigillum sũmi põtificis xp̃i quo verba ꝛ facta tua tanq̃z irrep̃bẽsibilia ꝛ autẽtica: merito ab oib⁹ acceptent̃. Et Greg⁹. 9. in q̃dã ꝓsa de. b f. dic. Caput draco̅is vlti⁹ vltorẽ ferrẽs gladiũ aduersus dei ppl'z excitat bellũ septimũ. Cõtra celũ erigit̃ ꝛ nitit̃ a trahere maximã pr̃ fiderũ ad dãnatorũ numerũ. Uerũ de xp̃i latere nou⁹ legat⁹ mittit̃: i c⁹ sctõ corpe crucis vexillũ cernit̃. Frãciſc⁹ p̃nceps iclit⁹: signũ regale baiulat ꝛ celebrat ocillũ pcncta mũdi climata: acies ternas ordinat expeditoꝝ militũ ad fugandũ exercitũ ꝛ tres cateruas

demonū ḡs draco ſp roborat. Dicit.n.ſ.bo.i.c.ō ſtigmatib⁹. Digne ḡdē vir iſte btūs ſingulari hoc ꝓuilegio iſignit⁹ appuit: cū oē ipſi⁹ fructū tā publicū ḡz ꝓuatū circa crucem dñi vſaret. Nā ⁊ mira māſuetudis lenitas auſteritaſqz viuēdi. Humilitas illa ꝓfunda. Obediētia prōpta ⁊ pauptas eximia. Caſtitas illibata. Amara cōpūctio. Lachrymaruz ꝓfluuiū: pietas viſcerosa. Emulatōis ardor. Martyrij deſiderū. Charitatis exceſſus. Multiplex deniqz xpi formā ꝓgatiua virtutū. Quid aliud i eo ꝓtēdūt: ḡz aſſiſtentiones ad xp̄z: ⁊ p̄patiōes ḡſdā ad ſtigmata ſacra ipſi⁹. Et ifra dic. Totū nāqz viri dei ſtudiū tā publicū q̄ ꝓuatuz: circa crucē dñi vſabat. Et vt crucis ſignaculo cordi frāciſci a p̄n⁹ſue uerſiōis ipreſſo: corp⁹ oſignaret exteri⁹: i ipa ſe cruce recludēs hitū pnie ſūpſit crucis ymaginē p̄ferrētē. ḡten⁹ ſic mēs et⁹ itus dñm crucifixū iduerat: ſic ⁊ corp⁹ ei⁹ idu ciet arma crucis. Et i quo ſigno dñi ptātes aceras debellarat: i eodē ſu⁹ exercit⁹ dño mi litaret. Sciēs ergo de⁹ ſe datuz ſtigmata ſuo ſuo frāci⁹ nō ꝓmiſit eū hr̄e aliō ꝓuile⁹: vt ex hoc demr̄aret q̄ iſta ſcā iduig⁹ nō eſt ab hoie poſita ſz ab ipo ſūmo pōtifice xp̄o Et iō ipſe ſol⁹ dedit ꝓuilegiū ſacroz ſtigmatū. Sigillū ſuū plage in corpe ſuo impreſſe teſtes fuerūt: btā. v. oēs angeli. Et multi fratres exiſtentes in loco p̄dicto tēpore indulgentiez audientes ⁊ videntes. Et ſic pz primum demōſtrans ſanctitatem beati Franciſci.

¶ 2⁹ demr̄ans ſcitatē bti. ſ. dr̄ aiaz zelus ⁊ cōpaſſio. Uiſeroſam. n. ⁊ mr̄nalē cōpaſſionē ⁊ pietatē hēbat ad aias p̄cioſo xp̄i ſanguie redēptas: put dic. ſ. b. i. c. 9. le. ma. Saluti aiaꝝ nil p̄ferēdū eē cēſebat: eo maxie ꝓbās: q̄ vnigenit⁹ dei fili⁹ ꝓ aiab⁹ in cruce dignat⁹ ē mori. Et i. c. 4. dic. Uidebat ituētib⁹ bō alteri⁹ ſcli: qppe g mēte ⁊ facie ſp i celū itēt⁹ oēs ſurſuz trahere conaret. Et itez i. 9. c. dic. Zelus frne ſalutis ⁊ caritatis formace ꝓcedēs vt gladi⁹ acut⁹ ⁊ flāmeus adeo frāciſci ptrāſiui itima: vt vir iſte zelotes tot⁹ videret ⁊ emulatiōis ardore ſuccēſus: ⁊ opaſſiōis merore plagat⁹. Hic ſibi i oꝛone luctamē: i p̄dicatiōe diſcurſus i exēplis dādis exceſſus: ꝓ eo q̄ nō ſe amicū xp̄i putaret niſi aias foueret q̄s ille redemit. Quo zelo ſuccēſus nō ſolū optabat ſz ⁊ ꝓcurabat: vt pz i trib⁹ ordinib⁹ ab eo inſtitutis ⁊ ab eccl'ia confirmatis. O p̄riarcha ſciſſime. O repator eccl'e rōane. O ſplēdor mūdi tenebroſi. O baiulator triūpbātis vexilli. ſ. crucis. O verax aiaꝝ amator: put dic. ſ. b. i. c. 9. le. m. Caritatē feruētē q̄ ſpōſi amicus frāciſc⁹ ardebat q̄s enarrare ſufficiat. Tot⁹ nāqz q̄ſi qdā carbo ignitus diuini amoris flāma videbat abſortus. Propter zelū aiaꝝ trib⁹ vic⁹ iuit iter infideles. Oſtēde et⁹ p̄icipalis zelus ad aias i iſta ſciſſima indulgētia ꝓ oib⁹ pctoꝛib⁹ ꝓcurata ⁊ ſuis meritis ⁊ p̄cib⁹ a xp̄o ipetrata ⁊ recepta.

¶ Hyſtoria idulgētie. Uñ cū btūs. ſ. ſtaret in cella apud ſcā. M. de portiūcula ⁊ deū feruētiſſime oraret plorādo ꝓ pctōꝛib⁹. O frāci. O p̄riarcha ſctō. O amator de ieſu xp̄o. O zelator verace de le aie. Tuto bagnato ō amare lachryme. Appuit ei āgelus dñi dicēs q̄ cito iret ad eccl'iā qm̄ xp̄s cū btā. v. expectabat eū cū m'ltitud⁹ āgeloz. Qñ cuz peruiſſet ⁊ xp̄z cū mr̄e ſua ſtātē ad dextris ei⁹ cū m'ltitud⁹ āgeloz vidiſſet p̄nimio ſplēdore p̄ reuerētia: cecidit i factē ſuā. Et dñs ieſus xp̄s btō. ſ. ꝓſtrato i terra locutus eſt dicēs. Fr̄aciſce multū ſolicit⁹ es cū tuis ſocys ꝓ ſalute aiaꝝ qō mihi gratiſſimū ⁊ acceptiſſimū ē. Poſtula ergo qō vis q⁹ dat⁹ es i ſalutē gētiū ⁊ aiaꝝ ⁊ i repat⁹ militātis eccl'e. Et ipe iacebat q̄ſi rapt⁹ i ꝛſpectu ditatis. O. ſ. O p̄riarcha ſciſſi. Quid tūc cogitabas? Quid voluebaſ i corde tuo? Quid i mēte tua voluebaſ petē? Nūqd plat⁹ᵐ ⁊ dignitatē eccl'iā? Nūqd būanā ſciaz ⁊ ſapiaz? Nūqd lōgā vitā? Nūqd padiſū ꝓ te ⁊ ſocys tuis? Nūqd ditias: aut dñiū tpale: nō: nō: ſz ſalutē aiaꝝ ⁊ pctōꝛ. O. ſ. O p̄r. ſcē. Tādē ad ſe reuerſus ⁊ confortatus dixit. Sciſſime dñe creator celi ⁊ terre ſupplico ego miſer pcōr. q̄ten⁹ dignetis facē hāc gr̄az gñi bū⁹ᵃ ⁊ oīb⁹ pctōꝛib⁹ vt ꝛcedas idulgētiā oīb⁹ ⁊ ſingulis venētib⁹ i locū iſtū oiuz pcōꝛ ſuoꝝ vl'r ⁊ gñal'r de gb⁹ ꝓfeſſionē fecerūt ⁊ pniam ſuſcepunt. Et ſupplico. b. M. mr̄i tue ⁊ aduocate pyſſi⁽ᵉ⁾ oiuz pcōꝛ. q̄ten⁹ ꝓ bmōi petit⁽ᵉ⁾ me adiuuaſ ⁊ apō tuaz ſciſſimā cleñtiā ſupplicaſ dignet. Et ipa regia celoꝝ iclinata p̄cib⁹ ſui ſui frā. Stati cepit ſupplicaſ filio ſuo. d. Altiſſi⁽ᵉ⁾ōs opꝰ: fili mi dulciſſi⁽ᵉ⁾: ſupplico būil'r ditati tue: q̄s dignet maieſtas tua ſe iclinaſ p̄cib⁹. ſ. famł tui. O fily ⁊ filie mee. O aie pcōres. O deuoti ppł: vedete q̄nto ſete obligati al. p. ſ. F. Tūc dina maieſtas allocuta eſt dicēs. Satis grāde ē q̄ petiſti frāciſce

sed maioribus dignus es: & maiora habebis. i. stigmata sacra. Et ego orationem & petitionem tuã admitto. Sed volo q̃ vadas ad meũ vicariũ cui dedi potestatẽ ligãdi atq; soluendi: & petas ab eo ex parte mea dictã indulgentiã. Duodecim socij. s. Francisci in cellis suis oia prefata verba audiebant: videntes splẽdorem magnũ in ecclesia & multitudinem angelorũ in circuitu: sed timore perteriti nõ erant ausi cellas exire. Et statim Christus cum beata virgine & multitudine angelorum celum adijt. Mane autem facto vocauit socios: eisq; precepit ne alicui dicerẽt. Et assumpto fratre. Masseo pro socio: ad dñm papam honoriũ: tunc perusiũ cum tota curia existentẽ accessit. Et coram eo se presentauit dicens. Beatissime pater & dñe ad honorem beate Marie virginis nuper reparaui vnã ecclesiã: supplico ergo Sãctitati vestre vt ponatis ibi indulgentiam sine oblationib9: Qui rñdit q̃ hoc cõueniẽter non posse fieri: qm̃ qui vult cõsequi aliquam indulgentiã oportet: q̃ ipsa mereatur ponẽdo manũ adiutrices. Sed indica mihi quot annos vis vt ponã ibi indulgentiã? Cui beatus Frãciscus Sãctissime pater & dñe placeat sanctitati vestre nõ dare annos sed aias. Et dñs papa qũo aias? Rñdit beatissime domine rogo si placet Sanctitati vestre q̃ quicunq; venerit ad ipsam ecclesiã cõtriti & confessi & absoluti: absoluãtur a pena & culpa in celo & in terra a die sui baptismatis vsq; ad diem & horam introitus ecclesie supradicte. Et dñs papa rñdit. Multũ ẽ qõ petis Frãcisce. Nec est Romane curie cõsuetudo talẽ indulgentiã exhibere. Et hoc est verũ q̃ nunquã antea ꝺcedebatur plenaria remissio alicui. Cui beatus Frãciscus dixit. Dñe qõ peto nõ est ex parte mea: sed eius q̃ misit me dñs me9 Jesus Christus. Tũc papa intulit statim dicens. Placet nobis: placet nobis: placet nobis q̃ habeas. Et hoc arguo q̃ semp & cõtinue est ista. s. indulgẽtia: & rõ ẽ: q̃ Frãciscus eã absolute impetrauit. Et Christus eã absolute cõcessit. Et dñs papa absolute cõfirmauit. Et qõ semel placuit ãplius displicere nõ ꝫ: dr̃ de re. iu. in. 6. Ergo &c. Dñi aũt cardinales q̃ aderãt rñderunt: videte dñe si huic talẽ indulgẽtiã exhibetis: vltramarinã destruitis & indulgẽtiã. Pe. & Pa. ad nihilũ redigetr̃. Rñdit dñs papa. Dedimus & ꝺcessim9 sibi: nõ possum9: nec expedit eã reuocare. Diterũt cardinales: artate eã quãtũ potestis. Saltẽ q̃ extendat tm̃ ad diẽ nãlẽ. Tũc dñs papa vocauit btm̃. Fr̃. & dixit ei. Ecce ex nũc ꝺcedim9 q̃ gcũq; venerit & itrauerit dictã ecclesiã bñ cõtritus & ꝺfessus: sit absolut9 a pena & a culpa. Et valere volum9 singulis ãnis imꝑpetuũ: tm̃ p diẽ nãlẽ a primis vespis vsq; ad sc̃i dei vespas immediate sequẽtis. Tũc btũs. Fr̃. inclinato capite egrediebat̃ de palatio. Et dñs papa. Videns eũ habire: vocauit eũ & dixit. O ĩplicone qũo vadis: & gd reportas de ista indulgẽtia? Cui btũs. Fr̃. rñdit. Sufficit mihi dñe tm̃ verbũ vestrũ. Nã si opus dei ẽ: ipse suũ opus ꝫ manifestare. De hmõi aũt null ũ aliud volo ꝓuilegiũ. Sed fit carta btã. v. Maria pcõz oĩum singulariissima aduocata notari9, xp̃s filius ei9 & sc̃ti angeli testes. Recedẽs ergo sic ꝺ perusio: i medio itineris i loco q̃ dr̃ Colle illa nocte hospitatus ẽ: q̃ hora erat tarda redeũdi ad portiũculã: & ibidẽ ei christus reuellauit sibi q̃ erat cõfirmata in celo.

¶ Item cum autem non haberet beatus Franciscus diẽ determinatũ: nec a Christo: nec a papa. Sed diez determinatũ hoc mõ beatus Frãciscus obtinuit a Christo & a papa.

¶ Cũ esset btũs. Fr̃. in cella q̃ erat i horto post p̃dictã ecclesiã sc̃e Marie eodẽ ãno de mense ianuary nocturno tpe circa mediã noctẽ. Ecce sathã venit ad eũ & dixit Frãcisce q̃re vis mori añ tps: nescis q̃ dormire ẽ potissimũ alimẽtũ corpis tui? Et iuẽtuti potissimũ ẽ dormire & gescere. Alias tibi dixi i villa Celi q̃tro capelle icomitatu tudertino qõ iuuenis es & adhuc ꝺ pcis tuis poteris facere pniaz. Tũc feruẽtissimus Frã. exuit se bitũ & exiẽs de cella i feruore. s. nudus ꝓiecit se i spinosaz sepẽ: q̃ cũ eẽt i medio sepis: cũ carne spinis: cruẽtata dixit itra se. Inextimabil'r meli9 est q̃ sic agnoscã passionẽ dñi mei Jesu x̃pi q̃z obtẽperẽ blãdimẽtis dyaboli. Et stati affuit circa ipz maximũ lumẽ. Et flores rosarũ apparuerũt i illis spinis: & cetus innumerabiliũ ãgelorz: q̃ vna voce diterunt btũ. Fr̃. Accede velociter ad saluatorẽ mũdi & mr̃em ei9 stãtes i ecclesia. Tũc btũs. s. induit se idutũ sericis vestimẽtis & via eũdi ad ecclesiã deserico tecta. Tũc btũs. Fr̃. accepit de illis rosis duodeci rubeas & totidẽ albas & iuit stati: sociat9 i medio duoz ãgelorũ. Et

intrãs eccleſiã: accęſſit añ altare ⁊ ibidẽ repoſuit roſas q̃s ſecũ tulerat: ⁊ tũc vidit dñm Jeſuz xp̃m ⁊ mr̃em ei⁹ ad dextris ei⁹ cũ multitudine ãgelorũ. Et btũs. ℣. iacebat pſtratus in terra. Et xp̃s ad eũ. ℣rãciſce q̃re nõ das dilẽ mr̃i mee? Et btũs. ℣. intelligẽs q⁹ de animabus ſaluãdis: p illã ſanctã idul ẽtiã loq̃reť rñdit. Sctiſſime dñe creator ⁊ ordinator celi ⁊ terre: dignerie ordinare ⁊ ſtatuere diẽ illũ jdulgẽtie. Aſſiſtẽte ad hoc briſſime vgi ne matre tua ⁊ humani gñis aduocata. Cui ℞ñdit xp̃s. volo q⁹ ſit dies illa i q̃ fuit btũs Petrus a vinculis abſolut⁹: icipiẽdo a ſcõis veſpis ipſi⁹ feſti vſq; ad ſcõas veſpas diei ſeq̃ntis icludẽdo noctẽ cum die. Et ſic dina maieſtas ſtatuit: a veſpis p̃mi diei auguſti: vſq; ad veſpas ſcõi diei. Tũc dixit btũs. ℣. Sciſſime dñe q̃r fiet q⁹ illud veniat ad notitiã ⁊ credulitatẽ humani gñis? Et xp̃s. ℞ñdit ℣rãciſce hoc fiet de mea gr̃a ſpãli. Tu tñ vades Romã ad meũ vicariũ ⁊ ipſe faciet patefieri ſic ei meli⁹ videbit expedire. Et btũs. ℣. dixit: qũo credet mihi vicari⁹ vr̃. ℞ñdit ducas tecũ aliq̃s ō ſocijs tuis q̃ hec audierũt ⁊ roſas rubeas ⁊ albas q̃s de mẽſe Januarij collegiſti i ſilua i afflictiõe corpis tui i eo nũo q⁹ tibi vr̃ ⁊ placuerit. p̃dcã oia audierũt fr̃ Bernardus: fr̃ Petr⁹ catanj: fr̃ Ruphin⁹: ⁊ fr̃ Maſe⁹: q̃ ſtabãt i cellis ſuis iuxta eccl̃iã. Tũc btũs. ℣. tulit ō illis roſis. tres rubeas ⁊ tres albas ad honorẽ btiſſime trinitatis. Deide cãt⁹ angelic⁹ iſurexit marimus. Mane ãt ſcõ vocauit tres ſocios ſuos ⁊ ipauit eis ſilẽtiũ ō his q̃ audierãt i nocte illa Et dixit eis p̃pate vos adueniẽdũ mecũ Romã. Cũq; p̃ntaſſẽt ſe ſũmo põtifici honorio. 3. p̃ntauit illi ex pte ieſu xp̃i. illas roſas ⁊ fecit ſuam petitionẽ: q̃s vidẽs dixit. hoc eſt bñ myrabile ⁊ i hoc appet vex teſtimoniũ vr̃z. Nos tñ aloquemur fr̃es. n. cardinales ⁊ ō liberabim⁹ qd ſup his ſit faciẽdũ. Tu tñ reuertere craſtina die. Precepit iſup camerarys vt darẽt ſibi hoſpiciũ cũ oi caritate. Sũmo igr̃ mãe aſtitit corã eo dicẽs. Dñe xp̃i vicarie adiple circa idulgẽtiã ſcẽ Marie ō angelis volũtatẽ regis celeſtis ⁊ mr̃is ei⁹. Cui dñs p̃p. dixit. ℞eferas itex nobis: corã oib⁹ fr̃ib⁹. n. q̃ ẽ volũtas dei ⁊ mr̃is eius. Tũc btũs. ℣. dixit. Uolũtas dei ẽ. q⁹ dies idulgẽtie ſit illa dies qñ ſcũs Petr⁹ fuit liberat⁹ a vinculis ⁊ a carcerib⁹ herodis. ⁊ ſic i illa die cẽs q̃ ꝓueniũt ad illã bñdictã eccl̃iaz ſint abſolute a vinculis pcrõrũ oiuz. tã a culpa: q̃ ab oi pena ⁊ aie ille remaneant: munde: nitide ⁊ pure ſicẽ fuerũt i baptiſmo. Tũc dñs. p̃p. dixit. O. F. multũ ẽ. hoc qõ petis: ſz poſtq̃ eſt volũtas dei ⁊ mr̃is ei⁹ ad eorũ iſtãtiaz exaudim⁹ petitionẽ tuaz ⁊ ſcribem⁹ ſe ptẽ epis. vr. Aſſiſinato puſino Tudertino: Spoletano: ℣ulginato. Nicerio ⁊ Eugubio ⁊ p̃cipiem⁹ eis vt cõfirmãt illaz idulgẽtiaz quaz ſibi dices. Ecce ergo qũo cõp̃bẽdit ſctitas bti. ℣. in zelo quaz habuit ad aias peccatrices. Ergo idulgentia eſt veriſſima.

¶ Tertiũ cõſiderãdũ i btõ. ℣. pp qõ cõp̃bẽdit ſctitas ei⁹ ẽ eccl̃ie ſubiectio ⁊ ſtabilitas fidei Nã ō ipo cãtat eccl̃ia, ℣. vir catholic⁹ ⁊ tot⁹ aplic⁹. Quis. n. in eccl̃ia dei fuit taz ſubiect⁹ pedib⁹ eccl̃ie Romane ſic fuit ille? Certe nullus. Nã ipe dixit i p̃ncipio regl̃e ſue. fr̃ ℣rãciſc⁹ p̃mittit obaz ⁊ reuerẽtiã dño. p̃p. honorio: ac ſucceſſorib⁹ ei⁹ canonice itrãtib⁹ ⁊ eccleſie romane. Qõ ō nullo alio iſtitutore legit̃. Et i fine regl̃e dr̃. Ut ſp ſubditi ⁊ ſubiecti pedib⁹ eiuſdẽ ſctẽ eccl̃ie. Si. n. iſta idulgẽtia nõ ẽ va: dico q⁹ ipe fuit ifidelior: oib⁹ alys ⁊ ꝺceptor aiaz. ⁊ nõ ſcũs ſz diabolus icarnat⁹. Sz nõ fuit ſz ſctiſſim⁹ ⁊ multox miraculorũ patrator. Ergo fuit va. Cũ ẽt ipe fuerit humilis: nõ ãt a petitor laudis ſz ſp cõfuſionẽ: ⁊ ō ſpectionẽ ō ſe ipo affectabat. Ergo nl̃omõ credẽdũ ẽ: q⁹ ſi nõ fuiſſz va ⁊ certa: nl̃omõ p̃dicaſſet ⁊ publicaſſet eã: qr tũc erat plen⁹ gr̃a ſpũs. ſ. ⁊ pfectiſſimus in oi ſanctimonia ⁊ virtute. Eo q⁹ fuit biẽnio ante mortẽ ſuaz. Et ſic patet p̃m p̃iuilegium.

¶ Tertium p̃iuilegium dicitur. ℣irmitas approbantis. ſ. ſũmorum pontificum.

¶ Prim⁹ fuit honor⁹. 3. qui eã beato. ℣. conceſſit: quã nunq̃ voluit reuocare.

¶ Scõs fuit Martin⁹. ℣. q⁹ dũ eẽt puſij cũ tota curia: ſupueniẽte die indulgẽtie multi ō ſua familia licẽtiã petebãt eũdi ad ipaz. Camerari⁹ hoc audiẽs ad dñm papã acceſſit: q⁹ tũc actual̃r erat cũ dño Matheo cardinali ō aq̃ ſparta fuit: ordinis. n. ⁊ tot⁹ curie rector ⁊ dixit btiſſime pr̃. q̃ſi oẽs ō familia vr̃a petũt licẽtiã accedẽdi ad indulgẽtiã. S. Marie ō angelis. Tũc dñs. p̃p. Uertit ſe ad dñz Matheũ di. Quid vobis vr̃ dñe Matheе ō iſta ſcã idulgẽtia? ℞ñdit btiſſime dñe mihi vr̃ q⁹ ſit viſſima qr nl̃o

mō credēdū ē: q ita pfectus hō: aliqd i ecclia ꝑsumpsisset facere quo ꝑus nō fuerit certificat⁹ ꝛ si fecisset reuocasset. Tūc dixit dñs. ꝑp. Uex dicis dñe Mathee. Et iō ipsaz īdulgentiā ꝛfirmam⁹ēt sibi nō eēt eā ibidē ponim⁹ q pītes: ꝛ hoc dixit astātib⁹ multis. Et ad iūxit q̄ de ea faceret ꝑullegiū. Sed dñs Matheus exemplo patris sui frācisci noluit.

¶ 3⁹ fuit Alexā. ꝯ. de ordine. n. q videꝫ q ōs p istā. s. idulgē. apuit pctōrib⁹ padisuz: apuit ꝛ ipse gremiū ecclie ꝑsupponēdo istā idulgē. eē verā: ꝛcessit custodi ꝛuēt⁹ assisij q possit abilitare oēs frēs ad ꝛfessiones audiēdas aduenientiū ad istā idulgē. ꝛ cū plenaria ptāte posset eos absoluere ab oīb⁹ casib⁹: excessib⁹: ꝛ pctis: nisi talia forēt q merito eēt sedes apostolica consulenda. Et hoc idem multi alij summi pōtifices concesserunt ꝓout vidi bull is dum essem Suarñ. sancte Marie de angelis. 1496.

¶ Quart⁹ fuit Bñdict⁹. xi. q ꝛfirmauit dictā idulgē. eē verissimā ꝛ a xp̄o datā oraculo viuebo vocis. Et de hoc fecit priuilegiū quod incipit fundata in montibus sanctis.

¶ Quint⁹ fuit Joāne. 22. del. 1320. Cum sibi quesitū fuisset de ista indulgentia iuxta constitutionem dñi clementis. ꝯ. Rñdit nos ad istam indulgentia nō ponimus os nostrū.

¶ Sext⁹ fuit Sixt⁹. 4. q ꝑsupponēs dictā īdul. idubitāter eē verā: liberā ōdit licētiā frib⁹ illā vbiq ꝑdicare: lz paulus. 2. ꝓbibuerat ꝑdicari nisi i. s. M. ō āgelis tūi tpe indulgētie.

¶ Septim⁹ fuit Alexā. 6. q tpe magni iubilei. 1500. susp̄derat oēs indulgētias plenarias quē dñi cardinales publice i cisto⁹ exñtes iterrogarūt qd sua brītudo itēderet ō idulgētia. s. M. de āgel'. Rñdit. Nos ad illā nō ponim⁹ os nr̄z. Hoc idē subridēs rñdit frib⁹. n. de ara celi iterrogātib⁹. Hoc idē approbauerūt multi alij sūmi pōtifi. q successerūt dño ꝑp. Honorio q ꝛcessit istā idulg. b. f. q vsq nūc ascēdūt ad nūer. 45. Qui si cognouissent eā falsam vel dubiā: eā ipugnassent ꝛ anullassent q nō fecerūt immo poti⁹ ꝛfirmauer̄t. Et q̄ oēs idulg. plenarie q̄ dant alicui ecclie: dant sub ista fora. Cōcedim⁹ illā idulgētiā quā credimus eē i. s. M. de āgelis. Ut ē Rome i capella. s. Piero. ꝛ Ferrarie i ecclia scti Dñici ꝛ i multis alijs mūdi locis ꝛ eccleſijs: vt pz manifeste. ℣ ꝯ. si ista idulg. nō ē vera oēs sūmi pōtifices errarēt i fide. Quia i. c. q alios ex̄ de here. dr̄. Errare i fide ꝛuicit̄ qui alios errātes cū pt: ab erroꝛe nō reuocat. ꝯ. oēs eēnt maledicti: ꝛ ꝛnr̄ dānati: put dr̄. xi. q. 3. c. qsqs. c. nolite timere. Cū de fide agit̄ ꝛ salute aie q veritatē occultat irā dei sup se ꝓuocat. Et q veritatē nō ōfendit quā defendere ꝺz ꝛ ꝺuenit ꝑditoꝛē vitatis immo peccarēt i spūz. s. 25. q. i. c. violatoꝛes. peccare i. s. s. nō icōgrue vr̄: q ꝺ sacros canones: nō necessitate cōpulī: sz libēter aliqd: aut ꝓterue agūt: aut loq ꝑsumūt: aut facere volētibus spōte ꝛscētiūt. O diē ille eēt scādalū toti⁹ ppli xp̄iani. Dico q hoc nō excusaret. Cū scriptū sit. xi. q. 3. c. nolite timere. Et de reg. iur. li. 6. Qui scādalizauerit: dic̄ tex. Utili⁹ scandalū nasci ꝑmittit̄ q̄ vitas relinq̄tur. ꝛ dicit ille ali⁹ ē introducta ꝛsuetudo ꝛ iō tolleret̄. Rñdeo qd ē ꝛsuetudo? Audi Cyprianū ꝺ te. excusantē ꝛ ponit̄. 8. di. c. ꝛsuetudo. Cōsuetudo sine vitate veritas erroꝛis ē pp q relicto tioꝛe seq̄mur vitatē. Talis nāq vsus: ñ ꝛsuetudo sz corruptela dānāda ē qr ꝛsuetudo ꝛtra ius nāle ꝛ scriptuz nllo⁹ excusat. 32. q. 7. c. flagitia. ℣ ꝯ. vitas ꝑfert̄ ꝛsuetudini qr xp̄s nō dixit ego suz ꝛsuetudo sz ego suz veritas. Et rōan⁹ pōtifex cū sit caput ecclia. 96. di. c. Cōstātin⁹ ꝛ ē iudex oīuz hic ē q ad isp̄z ptinet de hmōi idulgētus iudicare ꝛ terminar̄: ꝛ suis snijs firmiter tenemur parere. 24 q. i. c. Ubi sana fides. c. Audiuim⁹. c. a recta. c. hec ē fides. c. si romanox. c. nulli fas. 19. di. ꝛ i. c. dānam⁹ de su. tri. ꝛ fi. ca. Sz ab āno. 1224. q̄ tpe fuit data ista. s. indulgē. p honoriū. Nullus pōtifex aliqd de ista idulg. attētauit. Dic ē q in. 6. dr̄ de reg. iu. Qui tacet ꝛsentire vr̄. Dicti sūmi pōtifices de ista idulg. nihil ōdo ipsaz approbarūt. Et sic pz. 3. ꝑuile.

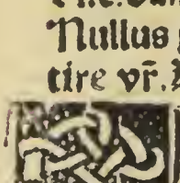

Uartū ꝑuilegiū dr̄. Cōcordia testificātiū. Et pm⁹ fuit. b. f. q stās sup pulpitū ingeniū: sup qō oēs epi ascēderūt. Tūc dixit. b. f. qs vīm vult ꝑdicare ꝛ denūtiar̄ istā. s. idulg. Oēs epi ꝺuenerūt i vnsi atqz dixerūt itra se. Nos hēm⁹ seq volūtatē tuā. Fracisce sz tenoꝛē lr̄aꝝ aplicaꝝ. Tūc. b. f. dixit. Lz nō sū dign⁹: tñ ō mādato regis celestis: q̄ fit ad istātiā mr̄is sue dignissime. Et vos de mādato dñi. ꝑp. ipsi⁹ vicary auctatē ꝑstabitis mecū. Et i feruoꝛe spūs surrexit. b. f. ꝛ ꝑdicauit ita vtl̄r q videbat̄ āgelus celestis ꝛ nō hō terrestris. Et pfecto sermōe dixit. b. f. O ppli mei. O aie

peccatrices. Oēs vos hodie volo mittē i padisum ⁊ ānūtio vobis idulgē. plenariā: q̄m hēo a sūmo pōtifice. x. Et oēs vos q̄ venistis hodie ⁊ ānuati venerit tali die ī ppetū: bī ctriti ⁊ cfessi: a p̄mis vespis p̄mi diei Aug. vsq; ad scās vespas scdi dici iclusiue: icludē do sil ⁊ noctē remittūt sibi oīa pcta eoꝝ ⁊ penā p eis cdignā ⁊ mūdabunt sic ī die sui baptismatis. Audiētes ep̄i hoc scīn idignati ⁊ scādalizati sūt ō hoc q̄ dixerat. b. f. ⁊ dixert ei. ꝛ3 oñs. p̄p. nob mādauerit q̄ seq̄mur circa hoc volū. t. ñ tñ iuxtū. Uñ denūtiem⁹ ī dul. x. āno. Et sic surrexit eps assūnas ⁊ voluit dicē de idul. x. āno. ⁊ dixit. qcqd dixit vob. b. f. O ppli mei credite q̄ vex ē fidē et adhibete indubitatā, Surrexit āt eps pusin⁹ vt ābos r̄phēderet ⁊ corrigeret eoꝝ dcā dic. Uos scitis o ppli mei q̄ frā. ē hō scūs: si nō eēt vex qđ dixit: ipse nō ānūtiaret. Credite q̄ maior idulg. est ista q̄s ipe p̄dicauit. Data ore dino. Surrexit spoletan⁹ vt argueret ō istos. Et idē qđ ceteri. Et sic oēs fecerūt. Itē. 12 socij bti p̄ris p̄dicauerūt dictā. f. idulg. Scūs Anto. ō pa. Scūs boñ. S. Bernar. b. f. Ioannes de Capistrano. b. Jaco. ō marchia. b. bern. ō feltro. Fr̄ Alb. de sartiano. fr̄ Anto. de bitonto. Frater Antonius de vercellis, Et tot alij sancti ⁊ doctissimi fratres.

¶ Itē ōmōes testāt ocāz idulg. eē verā: p̄cipue illi⁹ oñe Sātesse ō Rauē. q̄ obsessa erat a dyabolo: q̄ dstrict⁹ ⁊ diurat⁹ ab vno sacerdote tertij ordis: vt diceret vitatē de ista idul vociferādo rñdit. Facis mihi violētiā: nō possuz tacē: dstrīgit crucifixus. In eccl̄ia sctē M. ō āgel ē idulg. ⁊ plenissima remissio oīuz pctōꝝ a culpa ⁊ a pena. Et hoc q̄tuor vicibus replicauit. Addēs q̄ si vn⁹ manib⁹ ppr̄ys occidisset oēs boies toti⁹ mūdi ⁊ ad illam eccl̄iā ipso die idulgētie accederet: ctrit⁹ ⁊ cfessus, Statiz in ingressu eccl̄ie mūdaret aīa ei⁹ sic aīa pueri vni⁹ hore baptizati. Demū iterrogaui q̄re. b. f. nolluit de ea aliqđ p̄uilegiuz. Tūc mulier illa: opōe diaboli: manib⁹ pcussit sibi latera ⁊ palmas ambaꝝ manuū ⁊ pedes sil̄r. Qđ admirās sacerdos dixit. Quid signat hoc qđ fecisti? Rñdit demō. In celo sūt duo stigmatizati. Crucifix⁹ ⁊ ille stomacosus. Sciēs āt crucifix⁹ se datuꝝ bullam suaꝝ stigmatū illi stomacoso: nō p̄misit aliqđ p̄uilegiū hre manu boium fabricatū. Naz sicut rex nō cōmittit anuli sui sigillū alicui: niñ pp aliqđ magnū ⁊ arduum negociū. Ita ⁊ crucifixus q̄ñ voluit saluare pplz suū: nolluit cedere illi stomacoso aliud p̄riuilegiuz nisi suaꝝ stigmatū bullā. Et veh nobis q̄ p illā indulgētiā p̄dimus in puncto: quod per totum annum ⁊ per totum boīs vitam lucrati sumus.

Uintū ⁊ vltimū dr̄ miraculoꝝ illustratio. p̄mū miraculū isti⁹ idulgētie fuit ī marchia anconitana. Cū mlti ō marchia isil̄ venirēt ad dictā idulg. ⁊ trāsirēt p qđā castrū qdā iuuenes luxores quo irēt iterrogarūt eos: q̄ rñdētes dixert ad idulgē. portiūcule. Un⁹ eoꝝ ō ridēdo eos dixit: manū i aere eleuata. Sic va ē idulg. ista ad quā pgetis: sic byrūdinē illā q̄ circūuolat me hre ī manu mea: Mirabile dictu: vix vba finierat ⁊ ecce byrūdo q̄ p ri⁹ ī alto volabat: cūctis q̄ aderāt respicientib⁹ in manu ei⁹ resedit. Ex q̄ re cfortati piter ⁊ stupefcī pegrini deū collaudauert ⁊ cū gaudio iter eoꝝ pfecert.

¶ Itē qđā nobilis mlier ō bononia venit ad idulgē. ⁊ pp nimiā p̄surā q̄s formidabat decreuit nō intrare eccl̄iā vsq; mane: sz remanēs ī hospicio cū sua ancilla. Et vt decreuerat sic fecit. In sero vo cū se loqui dedisset: audiuit vocē dicētē sibi. Surge tps. n. ē vt ad indulgē. accedas. Expge fcā dixit ācille sue. Quid clamas? Nūqd tps ē vt ad idulg. vadamus? Rndit ācilla dña nō vocaui vos. Et sic fecit bis. Ad tertie āt vocis excitationē ñ iterrogādo ācillā dixit ei. Surge eam⁹ q̄ tps ē. Cūq; pgerēt ad. s. M. p totā illā viā: nullū penit⁹ inuenit. Sz i introitu eccl̄ie: quēdā frez senē ibabitu cādido vultu venerabilē stare dspexit: q̄ statiz dixit sibi. Si vis hāc idulgētiā accipe: denuda te vestimētis tuis: q̄ alr̄ intrare nō poteris. Quo audito stupefacta: ⁊ tāquaz a dulta cū verecundaret se denudare. Ille fr̄ cū cigulo quo cincta erat appēdit. Moxq; vidit se nō mēte sz corpe imutatā: rancq; si eēt duoꝝ ānoꝝ puella ⁊ ipsa cepit admirari ⁊ dicere intra se. Quid de te factū est? quō sic tenera paruaq; tantā viā facere poteris ⁊ Bononiaz reuerti? Et, sic se tanq; parulā sine verecūdia se nudauit. Tūc fr̄ ille introduxit i eccl̄iaz in cui⁹ pte dextra fontē baptismatis oñdit dicēs. Sicut in baptismo ab oi pctō fuisti lota. Sic ⁊ i ista eccl̄ia nūc ab oi sorde pctī mūdata dsistis. Et his dictis fr̄ ille disp̄uit. Cūq; dspiceret se

in introitu ecclesie: quēdaz fratrē senem in habitu candido vultu venerabilem stare cō spexit: qui statim dixit sibi. Si vis hanc indulgentiaz accipere: denuda te vestimentis tuis: quia aliter intrare non poteris. Quo audito stupefacta: ⁊ tanq̄ adulta cū verecundaretur se denudare. Ille frater cū cingulo quo cincta erat apprehēdit. Morqz vidit se nō mente sed corpore imutataz: tanq̄ si esset duorū annorū puella ⁊ ipsa cepit admirari ⁊ dicere intra se. Quid de te factum est? qūo sic tenera paruaqz tantā viam facere poteris ⁊ Bononiam reuerti? Et sic se tanq̄ paruulam sine verecūdia se nudauit. Tūc frater ille introduxit in ecclesiam in cuius parte dextra fontem baptismatis ostendit dicens. Sicut in baptismo ab omni peccato fuisti lota. Sic ⁊ in ista ecclesia nunc ab omni sorde peccati mundata cōsistas. Et his dictis frater ille disparuit. Cūqz cōspiceret se vestibus suis cōsuetis indutā in medio ecclesie: presuris populorū hinc inde vndiqz circundataz se inuenit: vbi prius nullus videbatur adesse.

¶ Itē soror Adriana d̄ Cortonio: tertij ordinis sci. F. cū pcepta idulgētia pp laborē d̄cessisset. Btā margarita d̄ Cortonio dū p p̄dcā sorore dep̄caret̄ feruēter cū lachrymis: vocē audiuit dicentē sibi nō plores vlteri⁹ aiam sororis tue Adriane: qr merito idulgētie sancte Marie de angelis absqz pena purgatorij btōꝝ gloriā est adepta.

¶ Itē fr̄ Baldus d̄ Eugubio: secularis adhuc existens venit ad idulgentiā circuiēdo ⁊ intrādo vt moris est eccl'iā predcāz: eleuatis oculis ad imaginez beate. v̄. gestantez filium ad pect⁹: q̄ est sculta supra tectū eiusdcz eccl'ie: vidit puulū iesuz se erigentē ⁊ ppl'm bn̄dicentez postea v̄tebat se ad vbera mr̄is: p̄ma vice putauit se a visu delusuz. Iteꝝ inde admodicū vidit vt prius: quo nimio stupore pterit⁹ socijs circūastātib⁹ retulit qd̄ vidit: q rn̄derūt sil'e se vidisse qui oēs iteꝝ cōspiciētes ad illā imaginē: viderūt oēs puulū iesuz bn̄dicētez ppl'm. Qui oēs cū lachrymis pclamarūt misericordiā ob q̄ visionez pnia ductus se nr̄e subiecit religioni ⁊ per. 50. annos in ordine perseuerans: senior effectus mortuus est eugubij. i485.

¶ Itez fr̄ Gregori⁹ de scō seuerino cū multis frib⁹ veniens ad idulgentiā ⁊ dū circuiret ecclesiā vidit an̄ ianuā predcē eccl'ie xp̄z cū scā dilecta mr̄e: q̄ iclinato capite gr̄as redebat filio suo p bn̄ficio qd̄ fecerat pctōribus q venerāt ibi. Ac insup vidit ipsaz beatā. v̄. respicere intra eccl'iaz ⁊ dicere. In hoc loco est thesaurus vite eterne. Et hec est porta paradisi. Et ex ide fuit scriptū supra valuas. Hec est porta paradisi maius miraculū oib⁹ his est ⁊ admirādū diuinū pdigiū: qr nullibi p̄dicat̄ ⁊ tot⁹ mūdus cōfluit ad ip̄az: aliqn̄ qngenta millia hoiuz tpe meo fuerūt exstimati die idulgentie. Et vidi quinqz mulieres de tertio ordine bti. F. q̄ venerant de Russia ad idulgētiā ⁊ septē mēsib⁹ ambulauerāt. Et sic pz scdz misteriū d̄ veritate hui⁹ sctissime idulgentie. Ueniamus ad tertium.

Tertium misteriū p̄ncipale ⁊ vltimū est de istius sacratissime idulgētie vtilitate. Ubi notate istā ꝯcl'onē q̄ hec indulgētia ē vtilissima: triplici ratione.

¶ Primo ratione Sue generalitatis

¶ Secundo ratione. Sue liberalitatis.

¶ Tertio ratione Sue largitatis.

¶ Circa p̄mā rōnem dico q̄ est vtilissima pp suā gn̄alitatē: qr s̄m Dyonisiū tāto maius est bonū q̄to comunicabilius Un̄ pp hoc idulgētia cōcessa a papa est dignior idulgentijs cōcessis ab inferioribus p̄latis. Que. n. cōcedit̄ ab ep̄is valet illis tm̄ q sunt de eoꝝ diocesibus ⁊ nō alijs qr vt dr̄ in. c. qd̄ aūt. ⁊. c. oīs vtrius. sex. de pe. ⁊ re. a nō suo iudice: nemo ligari: vel absolui valet. Indulgētia cōcessa a papa valz oibus xp̄anis: qr oēs sunt eius subditi vt hr̄. 9. q 3. c. Cuncta p mūdū. c. p p̄ncipalē. c. p venerabilē d̄ ellect. Et in Clemētina ne romani d̄ iure. iur. Hec āt idulgentia valz gn̄al'r oib⁹ xp̄anis: viris ⁊ mulierib⁹ magnis ⁊ puis. Diuitib⁹ ⁊ paupib⁹: clericis ⁊ laycis: p̄latis ⁊ subditis. Religiosis ⁊ secularibus: viuis piter ⁊ defunctis. Et rō est. qr oēs sunt subditi xp̄o q eam concessit vt dr̄ Mathei vltio c. data est mihi oīs ptās ī celo ⁊ ī terra. Nō āt ē sic d̄ idulgētia data a papa ⁊ alijs p̄latis ecclesie vt dicit Ric. in. 4. di. 20. Illi qui sūt ī purgatorio nō sūt ī ptāte

ꝛ iurisdictiõe prelatoꝝ ecclie. Qꝛ fuit dcm̃ Petro a Xpisto: ꝛ alys discipulis Mat. 16. Quodcunqꝫ solueritis sup terrã qõ extendit tantum super viuos ꝛ nõ mortuos? Quod autem sit verꝫ qꝫ hec s. Indulgẽtia valet existẽtibus in purgatorio probo. Dicũt. n. theologi in. 4. sen. Et Aler. de al. in. 3. pte sũme in tractatu de gra: qꝫ oia tripl'r pñt sciri: aut p sciẽtiã: aut p experiẽtiã: aut p reuelationẽ. Exemplũ Moysi q descripsit creationem mundi ꝛ oium rerꝫ. Gen. p. ꝛ. 2. c. Qũo sciuit hec Moyses? p sciam certe nõ: qꝛ nullibi inueniebaꝫ scriptũ: habuit p practicã hãc veritatẽ certe nõ: qꝛ nõ fuit presens. Ergo habuit p diuinam reuellationẽ. Ad ꝓpositum dico de ista indulgentia qõ valet defunctis ꝛ liberat eos a penis purgatorij. Nõ põt sciri p sciam: neqꝫ p practicã: bene potest sciri tertio modo per reuellationem. Et de multis referam tria tantũ: vel quattuoꝛ exẽpla.

¶ Primũ exẽplũ fuit qdã frater carnalis cuiusdã mulieris q infirmatus ad mortẽ planctũ magnũ fecit: voce lamẽtabili ꝛ dolorosa dicebat. Ebu mihi qꝛ nõ morioꝛ dẽtus sed tribulatus: qꝛ idulgẽtiã. s. Marie de angelis quã deuote visitare decreueraꝫ uõ ꝓcepi. Cui soꝛoꝛ. fr̃ ingt mi nolli timere qꝛ si sup viteris votũ tuũ poteris adimplere: si ãt deceſſeris ego in propria ꝑsona ꝛ in ꝓmo festo istius idulgẽtie ꝓ te votũ tuũ adimplebo. Et bis dictis nõ post multũ mortuꝰ est ꝛ soꝛoꝛ eius ꝓut ei ꝓmiserat ad idulgẽtiã accessit. Et ecce. eadẽ nocte: qua ecclĩaꝫ itrauit: q mortuꝰ fuerat: eidẽ soꝛoꝛi suę apparuit dicẽs gras tibi ago soꝛoꝛ mea dilectissima: qꝛ eadẽ hoꝛa: qua ecclĩam ꝓ me deuote intrasti: de grauissimis penis purgatorijs sũ liberatus ꝛ celi ianuã sum ingressus. Et bti sunt illi qbꝰ a deo cõcessum est illã sanctã indulgẽtiã visitare ꝛ his dictis disparuit.

¶ Secundũ miraculũ fuit i ciuitate Uenetiaꝝ. Clericus qdã q sũmo desiderio flagrabat istã indulgẽtiã sanctã adire. Et cũ necessaria ꝓparasset: grauiter ifirmatus ẽ: ꝛ aduocans quẽdã suũ familiarẽ dixit. Amice ꝓ oibꝰ alys amicis ꝛ cõsanguineis meis: te plus semꝑ dilexi ideoqꝫ rogo te si deus de hac vita mõ me subtraxerit: accepta expẽsa quaꝫ ꝓparauerã vadas assisiũ ad idulgẽtiã portiuncule: vt votũ meũ adimpleas. Cui rñdit ista securus: qꝛ oia q̃ mihi iniũxeris faciã. Deniqꝫ nõ mꝫto post clericus moꝛiẽ: ꝛ aicus eiꝰ imemoꝛ de ꝓmissiõe minime se disponebat. Et ecce q defunctus fuerat sibi in sõnis apparuit dicens. Qũo tu mihi q sꝑ fidelis fuisti tã ifidel'r/õ/me agere disponis. Surge inquit velociter ꝛ societate parata ꝑfice vota mea. Qui statim expergefactus: ꝛ quodam modo timoꝛe coꝛreptus cũ alijs viã agressus est. Et cũ iã transacta indulgẽtia reuerterẽ ad ꝓpria. Itez clericus defunctus splẽdoꝛe nimio circũfusus elucidus sibi apparuit dicẽs. Dñs tibi retribuat fr̃ mi de laboꝛe quẽ ꝓ me assumpsisti. Nã eadẽ hoꝛa q̃ pro me eccleſiã intrasti: oẽm penã purgatorij liber euasi. ꝛ modo vado ad gloriam paradisi.

¶ Tertiũ miraculũ fuit i sicilia. Quedã mulier vidua oꝛbata vnico filio disponebat se ꝓ aia eiꝰ ire ad scm̃ Jacobũ de galicia. Cui aia filij apparuit ꝛ dixit illi. Mr̃ mea dilectissima bonũ iter ꝓparas ꝓ aia mea: ſz si vis me liberare de penis purgatorij: vade assisiũ ꝓ aia mea ad idulgẽtiã portiũcule. Cui dixit mr̃. Filij Assisiũ nescio: qũo ibo: Et tũc fuit sibi ostensum totũ iter: ꝛ vidit in ꝑfata visione. totã vallẽ spoletanã ꝛ ciuitateꝫ assisij ꝛ istã gloriosam ecclesiã cũ oibꝰ suis circũstãtys: put ipsa retulit fribus ꝑdicti monasterij Uenit ergo ꝛ agnouit locũ. Et prima nocte ipsius reuersionis itez apparuit sibi filius eius: gratias sibi agens infinitas dicens se a penis purgatorij meritis illius indulgentie liberatum ꝛ ad gloria paradisi assumptum.

¶ Quartũ ꝛ vltimũ miraculũ fuit in apulia. Quidã nobilis apuliẽsis disponens se venire ad indulgẽtiã ꝑdictã cũ vꝛore sua: dixit coloni suo: quare nõ fatigaris pro aia tua: sicut facis pro coꝛpoꝛe tuo: Reſpõdit. Quid faciã dixit ei nobilis. Ueni nobiscũ Assisiũ ꝛ ibi inuenies remissionem oium peccatoꝝ tuoꝝ. Dixit colonus libenter veniam vobiscum si vis mihi persoluere residuum precij seruitutis mee: quo tibi seruiui. Cui oia integre persolũit: ꝛ sic venerunt ad indulgentiam: quam cum indicibili gaudio ꝛ spirituali cõsolatione eam acceperunt. Recedentes igitur de Assisio leti reuertebãtur ad propria. Colonus vero in itinere taliter infirmatus est ex inflatione pedum qꝫ non poterat se

mouere. Unde cepit dolere ꝛ lamentari cum predicto nobili dicens. Utinam non veniſſem ad iſtam indulgentiam: expendi denarios quos habebam ꝛ modo infirmor ꝛ ſolus hic remanebo ꝛ vos redibitis ad propria. Cui nobilis rogo te frater mi: ne peniteat te de tam magno bono quod feciſti. Deniqꝫ perſeuerando colonus de non voler eſſer venuto. Dixit ei nobilis Da mihi indulgentiam: eo modo quo tu accepiſti: quando intraſti in ſancta Maria de angelis pro aia fratris mei defuncti: ꝛ ego promitto tibi reddere quicquid expẽdiſti in iſto itinere: ꝛ vltra hoc portabo te ſuper equum meũ vſqꝫ ad domum tuum meis expenſis. Illaratus colonus firmarunt pactum predictum. Accepta pecunia aſcendit equum ꝛ cum ceteris pergebat. Nobilis igitur predictus: genibus flexis rogabat deum vt dictam indulgẽtiam proderet anime ſui fratris. Mirabile dictu: illico apparuit. licet. eſſet hora meridiana aia ſui fratris defuncti ꝛ dixit omnibus audientibus ſed nihil videntibus. Dulciſſime frater mi: gratias tibi ago infinitas de tanto beneficio quod hodie cum deuotione emiſti quia liberaſti animam meam de penis purgatorij quibus cruciabar ꝛ liber modo uolo ad paradiſi gaudia. Ecce quomodo iſta. ſ. indulgentia prodeſt non tantum viuis ꝛ defunctis. ꝛ non ſolum preſentibus ſed etiam abſentibus quod patet multis modis ꝛc̃.

¶ Audiui beatum Bernardinum Feltrenſem in die indulgentie predicantem ꝛ dicentẽ ꝙ quedã mulier nobilis de Florentia venit ad indulgẽtiã ꝛ poſt ꝯ accepit indulgẽtiã pro aia ſua: intrauit ẽt ſemel pro viro ſuo ſibi valde crudeli: que reuertẽs Florentiam inuenit eũ mutatũ in virũ aliũ eadẽ die ꝛ hora qua pro ipſo intrauerat. Et hoc non eſt mirum: qꝛ dicit Dauid. Oculi dñi ſup iuſtos ꝛ aures eius ad preces eorum.

¶ Item cum eſſem infirmus fulginei ad mortẽ: diffidatus a medicis ꝛ fratribus. Uiſitabant me: frũm trãſeuntiũ multitudo ad indulgentiã ꝑgentiũ ꝛ nimis dolentiũ de morte mea ꝓmittentes quaſi oẽs pro me intrare ad indulgentiã ꝛ quod verbis ꝓmiſerunt opere perfecerunt. Mirabile qd. poſita indulgentia arripuit me medicus ſonus: expergefactus vocaui infirmariũ: cui dixi: aliquis deuotus frater intrauit pro me ad indulgentiã. Ego. n. ſum liberatus: ꝛ adhuc in loco nõ pulſauerat veſperas. Surrexi ergo ſanus ꝛ adeo incolumis ac ſi prius nihil mali ſenſiſſem: vel habuiſſem. del 1510.

¶ Secunda ratio ꝙ iſta. S. indulgentia ſit vtiliſſima eſt liberalitatis. Solent oẽs alie indulgentie cõcedi ſub hac cõditione: vt porrigant manus adiutrices: ad edificandã: reparandam: vel cõſtituendã aliquã eccleſiã hoſpitalem: vel pontẽ in trãſitu boium: maxime peregrinoꝝ vel aliquod opus pium. Nõ ꝙ indulgentia: que eſt res ſpiritualis detur principaliter pro pecunia: ſed ꝙ boies faciant illã elemoſinã que eſt actus virtutis ꝛ ſpiritualis: per quã mereanꝰ indulgentiã que eſt donũ ſpirituale. Et certe iuſtũ eſt: ꝛ rationabile ꝙ qui vult hr̃e tm̃ donũ: ſentiat aliquẽ laborem in perſona: aut in facultatibus. Hec aũt indulgentia: nunqd data eſt ſub tali cõditione? Credis ꝙ ad acquirẽdã ipſam ſit neceſſariũ ſoluere aliquã elemoſinã pecuniariam? certe nõ. Nec minimũ obolum: nec aliã aliquã rem. Et hoc eſt maximũ argumentum: ꝙ hec indulgentia ſit vera. Non. n. poteſt dici ꝙ ſit impetrata pro cõgregãdis pecunijs. O pr̃ Frãciſce. O aiaꝝ zelator: ſine oblationibus hanc ſacram indulgentiam petiſti: vt eam oẽs poſſent acquirere. Eſt tamẽ neceſſariũ fidẽ ſincerã hr̃e. Crede ergo ꝛ preſta indubitatam fidẽ. Cõceditur. n. vere penitentibus ꝛ cõfeſſis ꝛ eccleſiam predictam intrantibus: a primis veſperis hodie vſqꝫ ad ſecundas veſperas diei ſequentis. Et qꝛ dicit vere cõtritis ꝛ cõfeſſis.

¶ Notate ꝙ ꝛ nõ inuenietis cõfeſſores volentes vos in cõfeſſione audire: vel nõ valẽtes pre infinita multitudine. Dico ꝙ ſi eſtis confeſſi in paſchate preterito ꝛ modo habetis verã cõtritionẽ peccatoꝝ veſtroꝝ: cũ bono propoſito cõfitendi in paſchate ſequẽti vos cenſemini cõfeſſi ꝛ cõtriti ꝛ ſine alia cõfeſſione intrate eccleſiam ꝛ cõſequimini indulgentiã. Hãc oppinionẽ tenet Abbas ſup c. ois. de pe. ꝛ re. Nã cõtritio eſt illa que multũ operat̃ apud deum. Hoc idẽ tenet Archidiaconus: ꝛ Joã. And. in. c. ꝙ aũt eodẽ ti. Et cle. unica. de rel. ꝛ uen. ſan. in gloſa. Et dominus Cardinalis ibidem.

¶ Tertia ꝛ vltima ratio per quã oſtendit indulgentiam iſtam eſſe veram: eſt ſãcte largita ꝛis. Quãuis vna indulgentia ſit cõceſſa a ꝑꝑ. Nõ tamẽ eſt multũ larga: qꝛ forte reſtringitur ad habitatoꝛes tñ illius loci vbi eſt cõceſſa: ꝛ nõ valet niſi ipſis: vel forte non es indulgẽtia: niſi. x. vel. xx. annoꝝ: vel remiſſio tertie: vel quarte partis: aut medietatis peccatoꝝ. O ſacra indulgẽtia porciuncule quãta es? certe nõ tertiã: aut medietatẽ peccatoꝝ: ſed plenaria oiuꝫ peccaminũ cõſequeris ꝑ ipſam. O filij mei. O filie mee. O aïe pcõris. O xp̃iani deuoti. Gaudete. Gaudete. Bonũ nouũ: bonuꝫ nouum: bonũ nouum. Dico enim vobis ꝙ ſi comiſtis plura pcã q̃ꝫ ſint capilli capitis vr̃i. Et ſtelle in celo. Et frondes arboꝝ. Et folie herbaꝝ ſuper terrã. Et grana barene in oibus littorib⁹ maris ꝛ gute oium aquaꝝ oia dimittunt vobis ꝑ iſtam ſanctiſſimã indulgentiã. ſiue ſunt carnalia ſiue ſpiritualia: pꝛo iſtã indulgentiam remittuntur blaſſemie: homicidia: luxuria. ꝛ omnia alia peccata. Si mereris ſtare in purgatoꝛio pꝛo peccatis tuis vſqꝫ ad diem iudicij per iſtam. ſ indulgentiã tota illa pena delet̃. Et aïa tua efficit̃ ita munda ꝛ pura ſicut quãdo fuiſti baptizatus. Unde vere poteſt dici ꝙ in iſto loco eſt theſaurus paradiſi. Intrate ergo dilectiſſimi portã iſtã cũ maxima deuotione: qꝛ verum eſt ꝙ ſup eam literis aureis ſcriptum ẽ. Hec eſt porta vite eterne. Hec eſt ianua paradiſi. Hec eſt ſcala per quam celum ſcandimus. Deuota ergo mente pꝛeparate vos ꝛ ſanctificamini: qꝛ hodie deſcẽdet ad vos Chriſt⁹ ꝛ aufert a vobis oia pcã veſtra. Hodie catharactes celi aperientur. Hic in medio veſtri deſcendet Jeſus Chriſtus ſaluatoꝛ mũdi. Cũ eo deſcẽdet glorioſiſſima virgo Maria digniſſima mater eius: regina celi aduocata noſtra. Hic deſcendent omnes angeli paradiſi in eoꝝ ſocietate. Hic veniet pater noſter Fr̃ãciſcus: Chriſto per omnia ſimilis qui hunc dilexit locum pꝛe omnibus mũdi partibus: Hic eſt coꝛ eius ſanctiſſimum. Ad ipſum ergo Chriſtum genu fleri. omnes deuota mente clamemus miſericoꝛdia: miſericoꝛdia: miſericoꝛdia: miſericoꝛdia: miſericoꝛdia. Miſerere nobis domine miſerere. parce: parce: parce: parce. parce nobis domine pecacat noſtra. Da nobis gratiam. Da nobis miſericoꝛdia. Da nobis benedictionem tuam. O glorioſiſſima virgo Maria: intercede pꝛo nobis. O ſanctiſſimi angeli ſuccurrite. O pater Franciſce ſit vobis cõmiſſus populus iſte deuotus: ꝛ oꝛa pꝛo nobis omnibus vt hic habeamus dei gratiam ꝛ in futuro gloꝛiam ſempiternam Amen.

Eiuſdem. V. P. F. Cornelii ad Lectorem carmen.

Non hic altiloquo reſonant memphytica cantu.
Carmina: phebeæ nec pia verba lyræ.
Dogmata principii panduntur clauſa tonantis:
Magnaq; ſub modico ſpiritus orbe ſonat.
Vale.